
Honorar for erklæringer til barnevernet

RETT OG URETT

ANNE KJERSTI BEFRING

NILS J. GRYTEN,

Forhandlingsavdelingen
Den norske lægeforening

Legeforeningen har den senere tid fått stadig flere henvendelser fra privatpraktiserende leger med spørsmål om hvordan erklæringer eller utgivelse av opplysninger til barnevernet skal honoreres. I 1996 sendte Barne- og familiedepartementet ut et rundskriv hvor det bl.a. fremgikk at erklæringer som barnevernstjenesten innhentet fra lege ikke skulle honoreres fordi legene i lov var undergitt opplysningsplikt.

Spørsmålet ble forelagt Justisdepartementets lovavdeling, som i november 1996 uttalte bl.a. følgende: ”. . . det må skilles mellom avgivelse av opplysninger i henhold til opplysningsplikt i snever forstand, og faglige vurderinger av sakkyndig karakter.” Lovavdelingen skilte følgelig mellom ren meddelelse av journalopplysninger og en faglig vurdering basert på allerede foreliggende opplysninger eller kontakt med pasienten.

Det heter videre i uttalelsen: ”Justisdepartementet anser det ikke tvilsomt at opplysningsplikten i snever forstand kan kreves oppfylt uten vederlag fra det offentliges side. (. .) En lege vil således ikke ha krav på betaling for å meddele journalopplysninger til barneverntjenesten. Det samme gjelder for meddelelse av faglige vurderinger som legen allerede har gjort i forbindelse med tidligere konsultasjon.”

Annerledes er det dersom legen ikke bare blir bedt om å meddele allerede foreliggende opplysninger, men om å foreta en ny faglig vurdering av disse opplysningene eller av materiale som blir forelagt legen. I disse tilfellene legger Justisdepartementet til grunn at legen kan kreve betaling.

Legeforeningen deler ikke departementets synspunkter om at det ikke foreligger betalingsplikt når privatpraktiserende leger meddeler utdrag av journal. Vi har imidlertid fulgt opp departementets tilrådning ved råd til våre medlemmer og ved honorarsatser. I Normaltariffheftet er det veiledende honorar for uttalelse til

barneverntjenesten med ny vurdering satt til kr 570 (basert på salærgodtgjørelsens størrelse), mens opplysninger fra journal er satt til kr 0. Erfaringsmessig viser det seg at barnevernet gjennomgående ber om mer enn journalutdrag.

I den senere tid er sekretariatet blitt gjort oppmerksom på at barnevernet ikke alltid er klar over disse forhold. Privatpraktiserende leger bes regelmessig om å gi forholdsvis omfattende erklæringer med faglige vurderinger som barnevernet etterpå nekter å honorere. Som støtte for sitt syn viser barnevernet ofte til de retningslinjer som Barne- og familiedepartementet gav før lovavdelingens uttalelse i saken forelå.

Legeforeningen vil ta saken opp med departementet på nytt. I mellomtiden er det viktig at legene alltid avklarer honorarspørsmålet før erklæringen utfylles. Dersom barnevernet ikke vil betale for erklæringen, skal den heller ikke utferdiges. Dersom barnevernet ber om det, må det imidlertid meddeles journalopplysninger i uredigert form.

Publisert: 10. februar 2000. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 10. juli 2026.